

Het concert dat u vandaag bezoekt is onderdeel van de VriendenLoterij ZomerConcerten; een divers programma, van klassiek tot pop en jazz, in een zomerse en informele sfeer. Deelnemers van de VriendenLoterij krijgen met hun VIP-KAART 50% korting op concertkaarten voor de VriendenLoterij ZomerConcerten en kunnen met voorrang bestellen. Het Concertgebouw en de VriendenLoterij wensen u een geweldig ZomerConcert!

© Eduardus Lee

Hoe was het concert?

Laat ons weten wat je ervan vond & maak kans op deze exclusieve **Apple Beats**-hoofdtelefoon.

classicnl
non-stop de mooiste
klassieke muziek voor iedereen
app | classic.nl

Scan de QR of ga naar
www.classic.nl/acties

Woensdag 20 augustus 2025

Grote Zaal 20.00 uur

European Union Youth Orchestra
Iván Fischer, dirigent
Alina Ibragimova, viool

George Enescu 1881-1955
Roemeense rapsodie in A, op. 11 nr. 1 (1901)

Pjotr Tsjaikovski 1840-1893
Vioolconcert in D, op. 35 (1878)
Allegro moderato
Canzonetta: Andante
Finale: Allegro vivacissimo

PAUZE

Igor Stravinsky 1882-1971
Scherzo à la russe (1945)

Four Norwegian Moods (1942)
Intrada
Song
Wedding Dance
Cortège

Suite 'De vuurvogel' (1919)
Introduction
L'oiseau de feu et sa danse
Variation de l'oiseau de feu
Ronde des princesses
Danse infernale du roi Kastcheï
Berceuse
Final

TOELICHTING

Pjotr Tsjaikovski was 37 toen zijn groeiende roem hem dwong te voldoen aan maatschappelijke conventies: hij trouwde met Antonina Miljoekova. Een rampzalig besluit – binnen twee maanden was het stel gescheiden. Tsjaikovski's homoseksualiteit was bij vrienden en familieleden bekend, maar niet in het openbaar. Zijn huwelijksdebaclé werd een keerpunt: in 1878 verliet Tsjaikovski het conservatorium van Sint-Petersburg. Dankzij een toelage van Nadezjda von Meck, een rijke weduwe, kon hij voltiids componeren. Het contact met haar was tot stand gekomen via een oud-leerling, de violist Iosif Kotek. Kotek zocht Tsjaikovski op aan het Meer van Genève en speelde met hem verschillende nieuwe vioolconcerten door. Tsjaikovski raakte geïnspireerd en schreef binnen drie weken zijn eigen vioolconcert. Daarbij speelde een rol dat Tsjaikovski tot over zijn oren verliefd op Kotek was geworden. Aan zijn broer Modest schreef hij: 'Ik stuur je een foto van mij en Kotek, genomen op het hoogtepunt van mijn huidige passie.' De liefde bekoelde snel, maar Kotek bleef een van Tsjaikovski's dierbaarste vrienden. Vandaag klinkt niet het oorspronkelijke langzame deel. Kotek vond de originele versie mooi genoeg, maar geloofde dat Tsjaikovski beter kon. De componist ging akkoord en schreef de onvergetelijke Canzonetta als vervanging. In 1881 speelde Adolf Brodsky de première met de Wiener Philharmoniker. De reacties waren vijandig. Een recensent schreef: 'Het stuk geeft ons het afschuwelijke idee dat er muziek kan zijn die stinkt.' Tegenwoordig wordt het concert beschouwd als een absoluut meesterwerk.

Iconisch meesterwerk

Voor *De vuurvogel* zocht Serge Diaghilev, leider van de Parijse Ballets Russes, in 1910 een beroemde componist, maar het werd, als vierde keus, de jonge, onbekende Igor Stravinsky. Stravinsky ging enthousiast aan de slag, al voordat Diaghilev hem een formeel aanbod had gedaan. Hij werkte samen met choreograaf Michel Fokine, die vond dat de muziek bij het dansen moest passen, en niet andersom. Fokine over hun werkwijze: 'Stravinsky nam een prachtige melodie mee voor de entree van Ivan Tsarevitsj. Ik stelde voor om die te laten klinken op het moment dat Ivan over de muur van de betoverde tuin klimt. Stravinsky speelde en ik vertolkte de rol van Tsarevitsj, waarbij de piano de muur verving. Ik klom eroverheen, sprong naar beneden en kroop rond in mijn woonkamer. Stravinsky begeleidde me met flarden van de Tsarevitsj-melodie, waarbij hij mysterieuze tremolo's speelde om de tuin van de sinistere Kasjtsje uit te beelden...' Als jongste lid van het creatieve team accepteerde Stravinsky alle grillen van Fokine. Dat de partituur een van de iconische meesterwerken van de jonge eeuw werd, bewijst Stravinsky's ontlukende genie.

Een al even verbluffende genialiteit klinkt door in de *Roemeense rapsodie* van de negentienjarige George Enescu. Samen met enkele korte sfeerstukken van Stravinsky – het *Scherzo à la russe* en *Four Norwegian Moods* – vormt het werk de omlijsting van dit programma waarin de volksmuziek nooit ver weg is.

Frederike Berntsen

BIOGRAFIE

Voor de beste jonge musici ter wereld slaat het **European Union Youth Orchestra** (EUYO) een brug tussen het conservatorium en de professionele praktijk. Ieder jaar melden zich zo'n drieduizend talenten tussen de 16 en 26 jaar aan voor de audities. Uiteindelijk kunnen honderdtwintig spelers plaatsnemen in het orkest. Het EUYO, een kwaliteitsorkest pur sang, werkte in de belangrijkste concertzalen samen met grootheden als Daniel Barenboim, Leonard Bernstein, Herbert von Karajan en Mstislav Rostropovitsj. De huidige muzikaal leider van het orkest is de Hongaar **Iván Fischer**. Fischer studeerde piano, viool, cello en compositie in Boedapest. Hij vervolgde zijn opleiding in Wenen en Salzburg, waar hij directie studeerde bij Hans Swarowsky en Nikolaus Harnoncourt. Fischer is oprichter en chef-dirigent van het Budapest Festival Orchestra en erdirigent van het Berlijnse Konzerthausorchester en Konzerthaus. Sinds 2018 is hij artistiek leider van het Vicenza Opera Festival; bij het Concertgebouworkest is hij sinds 2021-2022 honorair gastdirigent. **Alina Ibragimova** begon haar opleiding aan de Gnessin Muziekschool in Moskou, en vervolgde haar studie in Londen. Met repertoire van barok tot hedendaags, gespeeld op zowel moderne als historische instrumenten, bouwde zij een reputatie op als een van de meest gedreven en veelzijdige violisten van de jongere generatie. Ibragimova is primarius van het Chiaroscuro Quartet. Als solist trad zij op met onder meer het Boston Symphony Orchestra en het Chamber Orchestra of Europe. Ze bespeelt een instrument van Anselmo Bellosio uit circa 1775.

SUMMARY

In 1878, Pyotr Tchaikovsky left the conservatory in Saint-Petersburg, now able to compose full-time thanks to support from the wealthy widow Nadezhda von Neck. He had been brought into contact with her through a former student, a violinist named Iosif Kotek. The two men spent time together at Lake Geneva, during which Tchaikovsky fell head over heels in love with Kotek. Within three weeks he had written his *Violin Concerto*. The critics were hostile; one wrote, 'The piece gives us the hideous idea that there can be music which stinks to the ear.' In 1910, Serge Diaghilev, director of the Ballets Russes, wanted a big-name composer to write music for *The Firebird*, but he settled for his fourth choice, a young unknown named Igor Stravinsky. Choreographer Michel Fokine felt that the music had to serve the choreography and not vice versa. As the new kid on the creative team, Stravinsky bowed to all of Fokine's caprices. That the score became one of the new century's iconic masterpieces is proof of Stravinsky's budding genius. An equally astonishing brilliance shines through in the *Romanian Rhapsody* by the nineteen-year-old George Enescu. This work, plus a few short 'mood' pieces by Stravinsky round off a programme in which folk music is never very far away.

Translation: Anne Hodgkinson

EN VERDER...

QNTDEK MEER

Op concertgebouw.nl/ontdek gaat een wereld voor u open. U vindt er video's, interviews, verhalen, podcasts, concertregistraties en nog veel meer.

STEUN ONS

Draag bij aan de toekomst van Het Concertgebouw, nu of later. concertgebouw.nl/steun-ons

ZOMERCONCERTEN LIVE!

Geniet nog even na van het concert tijdens ZomerConcerten Live! Met vanavond een ontmoeting in de Spiegelzaal Iván Fischer (dirigent) en Alina Ibragimova (viool). U bent van harte welkom.

CONCERTTIP

vr 29/08

20.00 uur
Grote Zaal

Beethovens Pastorale: Floris Kortie presenteert

Het Nederlands Kamerorkest en Floris Kortie verkennen Beethovens 'Pastorale', zijn *Zesde symfonie*. Een zoektocht naar de creatie van dit meesterwerk, aan de hand van brieven, aantekeningenboekjes en uiteraard de muziek!

